

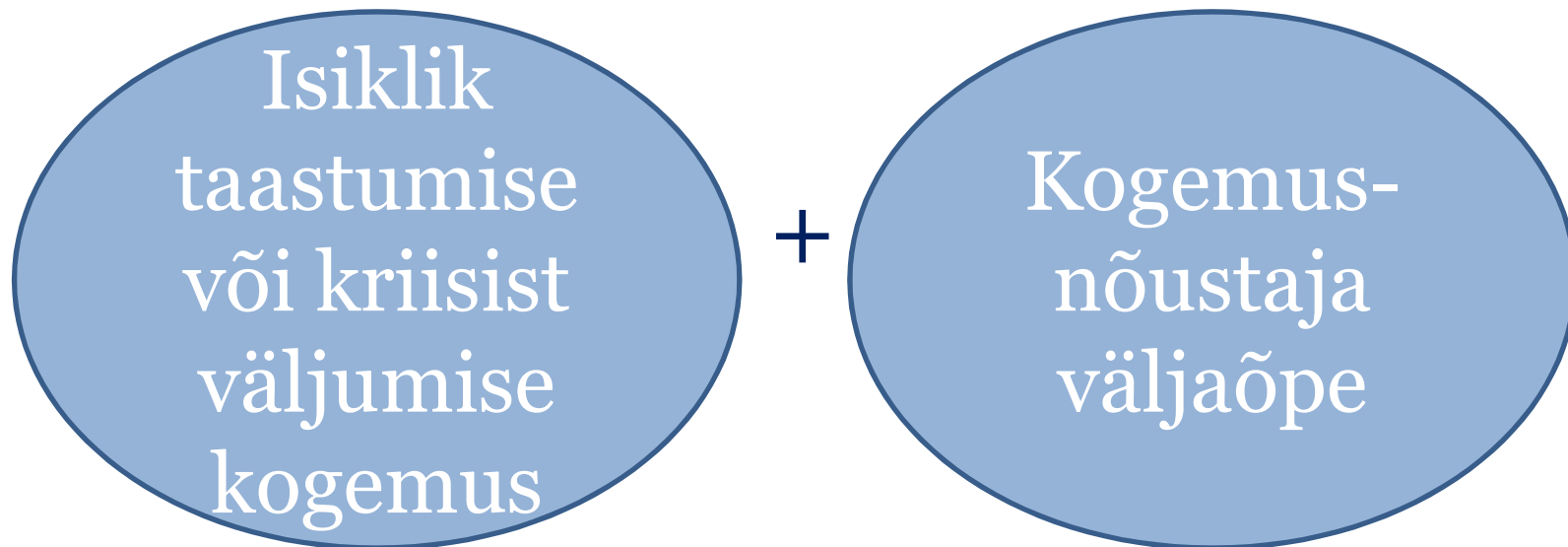
Kogemusnõustamine Eestis 2018

Anneli Valdmann
Kogemusnõustajate Koda

www.kogemuskoda.ee

Kes on kogemusnõustaja?

Inimene kellel on

Täiendada võib sotsiaalvaldkonna akadeemiline haridus või nõustamise väljaõpped.

Kuidas KN Eestis ja mujal tegutsevad?

Mitteformaalselt ehk „Inimene pargipingilt”

- Vabas vormis
- Mistahes asukohas
- Sh juhusliku kohtumise
situatsioonides

(CARE seminar „Refocus; transformation
of services in a new era”, Tallinn, 05.2013)

Formaalselt - organisatsiooni töötaja või vabatahtlikuna

- Koordineeritud töösuhe
- Kliendid suunatakse
- Tööruumides

Eestis

- Haiglates
- Rehabilitatsioonimeeskondades
- Haridusasutustes
- Kinnipidamisasutustes
- Töötukassa hangete kaudu
- Töötukassa tööandjate nõustamise
teenusena
- KOV-dega koostöös
- Peretööasutustes
- MTÜ-des
- Projektides
- Erattevõtetes (nt sõltuvus-kliinikud)
- Töökollektiivides

Kas KN nõustab ainult oma kogemuse teemas?

Kui nõustada inimest, kel on erinev taastumisteema

Saab pakkuda

- üldist emotsionaalset toetust
- üldist kriisinõustamist (pigem akuutses kriisis)

Ei saa pakkuda

- probleemispetsiifilist praktilist infot = igapäevaelu
- probleemispetsiifilist emotsionaalset toetust

Kui nõustada inimest, kellega on ühine taastumisteema

Saab pakkuda

- probleemispetsiifilist praktilist infot
- tuge probleemispetsiifiliste oskuste ja toimetulekustrateegiate omandamisel ja kinnistamisel
- probleemispetsiifilist emotsionaalset toetust ja mõistmist
- tuge pikaajalises taastumises

Kogemusnõustajate väljaõpe Eestis

Riiklik õppekava – 182 akh

- 80 akh kontakttundidega koolitust
- 56 akh juhendatud praktikat
- 46 akh õppematerjalide ja isikliku taastumislooga töötamist

Kestus min 6 kuud.

Õppimise eeldused

- 1) Isikliku taastumisloo olemasolu ja valmidus seda nõustamistöös kasutada
- 2) Piisav taastumistase
- 3) Positiivsed hoiakud taastumisprotsesside suhtes
- 4) Psühhosotsiaalne küpsus
- 5) Valmidus oma taastumislugu väljaõppeprotsessis läbi töötada
- 6) Valmidus oma taastumislugu väljaõppeprotsessis õppimise vahendina kasutada
- 7) Valmidus teha koostööd koolitajate, kaasõppijate, praktikajuhendajate ja superviisoriga
- 8) Valmidus teha teenusepakkumisel koostööd võrgustikutöös
- 9) Valmidus pakkuda teenust mh rehabilitatsioonimeeskondades
- 10) Vähemalt kesk- või kutseharidus

Kogemusnõustamise eetikakoodeks

Väljavõtteid

(tervik: www.kogemuskoda.ee/info/kn-eetikakoodeks)

- Kogemusnõustaja seisab hea inimeste heaolu eest.
- Kogemusnõustaja aitab kaasa kriisidest, probleemidest ja tervisekahjustustest taastumisel.
- Kogemusnõustaja ei tee midagi, mis võiks aidatavat kahjustada.
- Kogemusnõustaja lähtub oma tegevuses oma teadmiste ja oskuste piiridest.
- Kogemusnõustaja ei loo ootusi, mida ta ei suuda täita.

/Jät kub/

Kogemusnõustaja ei ...

- ei survesta
- ei esine
- ei arva, et tema isiklik kogemus või taastumisviis on ainus või kõige õigem
- ei kasuta kliente oma vajaduste täitmiseks – nt vajadus tunnustuse, tähelepanu või läheduse järele
- ei asenda teisi professionaale
- ei võistle teiste professionaalidega
- ei sea end teistest professionaalidest kõrgemaks ega targemaks

Olen teinud kogemusnõustamise tööd vähemalt ... tundi aastas

0 tundi – 2%

1 tunni – 4%

5 tundi – 5%

10 tundi – 22%

50 tundi – 35%

100 tundi – 16%

200 tundi – 7%

500 tundi – 9%

Olen teinud tööd ...

- **Ainult vabatahtliku tööna/tegevusena – 38%**
- **Valdavalt vabatahtliku tööna/tegevusena – 40%**

Ehk ainult või valdavalt vabatahtliku tööna tegi tööd ~ 80% vastajatest!

- Valdavalt tasustatud tööna – 18%
- **Ainult tasustatud tööna – 4%** (tegutsesid rehabilitatsioonimeeskondades ning lisaks oma MTÜ või eraettevõtte alt)

Kõige sagedamini märgiti teemadena...

- vaimset tervist – 35 korda
- psüühilis probleeme – 35 korda
- lapsevanemate toetamist – 24 korda
- füüsilist tervist või puuet – 23 korda
- kriisi – 22 korda
- tööd lastega – 20 korda
- peretööd - 17 korda

Harvemesinevad teemad olid

- kinnipeetavate toetamine – 1 vastaja
- integreerumine – 6 vastajat
- hooldajate toetamine – 7 vastajat
- sõltuvushäired – 9 vastajat
- lein – 10 vastajat
- noored – 12 vastajat

Ette olid antud valikvariandid.

Paljudel oli mitme variandi kombinatsioon.

Mis on juba hästi?

Riiklikul tasandil aktsepteeritakse, rahastatakse ja toetatakse KN teenuse pakkumist ja väljaõpet.

Toimuvad riikliku õppekava alusel 182 akh baaskoolitused ja jätkukoolitused.

Jätkutoetusena toimuvad järjepidevalt nõustajate supervisioonid.

Võrgustikutöö

- 1. Kogemusnõustajate Koja kaudu**
- 2. On loodud organisatsioonide sisevõrgustikke ja toimub oma võrgustiku sees klientide edasi suunamine (vajadusel);**
- 3. Kogub hoogu organisatsioonide ja erinevate spetsialistide vaheline ristsuunamine: KN >> teise organisatsiooni KN, psühholoogid, meedikud, sotsiaaltöötajad, tugiisikud, töötukassa ja vastupidi**

Millised on hetkel väljakutsed?

Töötavate KN-te koormus on sageli väga väike, kuna

- rehabilitatsioonimeeskondade, meditsiini-asutuste jt avaliku sektori süsteemide töötajad pole veel väga teadlikud KN ressurssidest - põhjuseks teadmatus
- spetsialistid ei soovita sageli kogemusnõustamist - põhjuseks teadmatus
- kliendid veel ei oska küsida-otsida - põhjuseks teadmatus
- kliendid ei võta KN soovitusi veel vastu, kuna see on uus ja võõras - põhjuseks teadmatus
- vaid vähestele rehabilitatsiooni klientidele on määratud rehabilitatsiooniplaanis kogemusnõustamise teenus

Teavitus! Teavitus! Teavitus!

Mitmed takistused ja piirangud on võrreldes 2016 aastaga lahenduse leidnud !

Kogemusnõustajate katusorganisatsioon

Kogemusnõustajate Koda

Koda on ...

- KN valdkonna info koguja, koondaja ja edastaja
- tunnustatud KN-te registri hoidja
- teavitustöö tegija
- teenuse ja teenuse kvaliteedi arendaja ja hoidja
- KN valdkonna laiapõhjaline eestseisja ja eestkostja
- KN teema esindaja riigi- ja omavalituse asutuste jaoks
- võrgustiku- ja koostööprotsesside looja
- toetavate teenuste pakkuja kogemusnõustajatele
- kogukond

Kuhu me tahame jõuda?

Et 20 aasta pärast oleks igas Eesti alevis vähemalt üks kogemusnõustaja, kes jõuab vajadusel abi vajajani rutem kui teised professionaalsed abistajad

Lisainfo

www.kogemuskodee.ee

Fb – Kogemusnõustajate Koda

Anneli Valdmann
kogemuskodee@gmail.com
56 696 105